

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

09 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte –Timofti Vladimir,

Judecători – Boico Victor, Toma Nadejda,

examinând, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Gavdiuc Valentina, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 06 octombrie 2020, în cauza penală în privința lui,

Ungureanu Tudor xxxxx, născut la
xxxxxxxxxx.

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 13.02.2020 – 10.07.2020;

Instanța de apel: 28.07.2020 – 06.10.2020;

Instanța de recurs: 17.12.2020 – 09.06.2021.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Central din 10 iulie 2020, *Ungureanu Tudor* a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal și prin aplicarea art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, i-a fost stabilită pedeapsa cu închisoare pe un termen de 3 (trei) ani, fără stabilirea pedepsei complimentare obligatorii - anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, prin aplicarea prevederilor art. 79 alin. (1) Cod penal.

În temeiul art.90 Cod penal a fost suspendată executarea pedepsei cu închisoare pe un termen de 2 (doi) ani.

S-a soluționat soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a se pronunța în cauza dată, în sensul enunțat, prima instanță a reținut că, *Ungureanu Tudor*, la 27.10.2019, aproximativ la ora 12:40, conducând autocarul model "Mercedes 0303" cu n/î xxxxx, fiind implicat în transportarea pasagerilor pe ruta satul Sîngureni, raionul Râșcani, mun. Bălți, după ambarcarea pasagerilor în preajma imobilului nr.172 de pe str. Decebal mun. Bălți, încalcând punctul 80 subpunctul 1) lit. a) al Regulamentului Circulației Rutiere, conform căruia "conducătorul vehiculului de rută este obligat să oprească pentru îmbarcarea, sau debarcarea pasagerilor numai în stațiile semnalizate ca atare cât mai

aproape de trotuare sau acostament, astfel încât să fie exclusă îmbarcarea/debarcarea pasagerilor de pe carosabil”, punctul subpunctul 1) lit. c) al Regulamentului Circulației Rutiere, conform căruia "conducătorul vehiculului rută este obligat să închidă ușile numai după ce pasagerii au coborât ori au urcat," punctul 80 subpunctul 1) lit. d) al Regulamentului Circulației Rutiere, conform căruia "conducătorul vehiculului de rută este obligat să repună în mișcare vehiculul din stație după ce a luat măsurile necesare de precauție pentru a evita accidentul în traficul rutier", în momentul începerii nemijlocite a deplasării în direcția sensului giratoriu "Rîșcani", nu a atras atenția la faptul că ușile de la intrare în salonul autocarului amplasate mijloc s-au deschis și din salon a căzut pe partea carosabilă pasagerul Cebotari Nina în rezultatul celor petrecute, conform raportului de expertiză judiciară medico-legală nr.xxxx din 19.11.2019, Cebotari Nina s-a ales cu leziuni corporale sub formă de traumatism cranio cerebral acut închis manifestat cu hematom subcutanat parietal paramedian pe stânga, fractură liniară osul occipital cu deplasarea fragmentelor minimal; fractură liniară perete inferior sinus maxilar stâng; contuzii cerebrale bifrontal și bitemporal multiple confluyente, hematom subdural și hemoragie subarahnoidiană, adică sînt periculoase pentru viață și în baza acestui criteriu se califică la vătămare gravă.

3. *Sentința a fost atacată cu apel* de către procurorul în Procuratura mun. Bălți, Belinschi Vitalie pe motivul blândeții pedepsei în partea privind aplicarea art.79 și art.90 Cod penal și a solicitat casarea sentinței, pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul Ungureanu Tudor să fie recunoscut culpabil în comiterea infracțiunii prevăzute art. 264 alin.(3) lit. a) Cod penal, stabilindu-i pedeapsa sub formă de 3 ani închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

3.1 *În motivarea cererii de apel procurorul a invocat că:*

- prima instanță nu a luat în considerație gravitatea faptei comisă de inculpatul, consecințele grave a infracțiunii că la momentul actual infracțiunea comisă de către Ungureanu Tudor are o rezonanță sporită în societate.

4. *Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 06 octombrie 2020, apelul procurorului a fost respins ca nefondat și menținută sentința fără modificări.*

4.1 *Instanța de apel, a apreciat ca legală și întemeiată poziția primei instanțe în latura ce privește aplicarea prevederilor art. 79 și art.90 Cod penal la stabilirea pedepsei inculpatului Ungureanu Tudor.*

Instanța de apel a reținut faptul, că inculpatul este învinuit de săvârșirea unei infracțiuni care face parte din categoria infracțiunilor grave, de persoana inculpatului Ungureanu Tudor care la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, anterior nu a fost atras la răspundere penală, are la întreținerea sa două persoane mature, mama Ungureanu Maria și sora Ungureanu Veronica, cu grad de dizabilitate din copilărie, la locul de muncă se caracterizează din punct de vedere pozitiv, este angajat în câmpul muncii.

A menționat că, prima instanță reieșind din gradul de pericol social sporit al faptei comise de inculpat, împrejurările și modalitatea de comiterea faptei infracționale, personalitatea inculpatului care este la prima abatere penală, recunoașterea faptei și căința sinceră a acestuia, justificat a conchis, că corectarea și educarea inculpatului Ungureanu Tudor este posibilă fără izolarea acestuia de societate, însă cu stabilirea unui termen de probă la limita maximă prevăzută de lege.

5. *Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar* de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Gavdiuc Valentina, prin care invocând incidența pct. 6, 10 a dispozițiilor art. 427 Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei în partea neaplicării pedepsei complimentare obligatorii - anularea dreptului de a conduce mijloacele de transport, cu trimiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

5.1 *În susținerea recursului procurorul a invocat că:*

- prima instanță incorect a aplicat față de inculpatul Ungureanu Tudor prevederile art. 79 Cod penal, iar instanța de apel a menținut această soluție;

- în cazul dat lipsesc circumstanțe excepționale, care ar permite instanței de a aplica în privința inculpatului, prevederile normei date;

- instanțele de judecată nu au respectat întocmai criteriile de individualizare a pedepsei penale prevăzute de art.art.6, 7, 61, 75 Codul penal și nu a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite de inculpat, care se atribuie la categoria celor grave, consecințele infracțiunii, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele care atenuează ori agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului și respectiv, a aplicat inculpatului Ungureanu Tudor pedeapsa fără a aplica și pedeapsa complementară.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul Penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente:

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală instanța

de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.

Reieșind din recursul declarat se atestă, că autorul acestuia îl întemeiază în baza *pct. 6) și 10)* alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul când *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, precum și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Recurentul nu contestă starea de fapt stabilită de instanțele de judecată și nici încadrarea juridică a acțiunilor săvârșite, invocând dezacordul cu soluția instanței de apel în partea neaplicării pedepsei complementare - anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, pe motiv că prima instanță incorect a aplicat față de inculpatul Ungureanu Tudor prevederile art. 79 Cod penal, iar instanța de apel a menținut această soluție, considerând că în speță lipsesc circumstanțe excepționale, care ar permite instanței de a aplica în privința inculpatului, prevederile art. 79 Cod penal.

Cu referire la temeiurile indicate de către recurent, prin prisma art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, Colegiul Penal consideră, că aceste temeiuri de casare invocat nu și-au găsit confirmarea la judecarea recursului declarat.

Deși, în prezenta speță recurentul, invocă ca temei de casare, faptul că instanțele de judecată nu au respectat întocmai criteriile de individualizare a pedepsei penale prevăzute de art.art.6, 7, 61, 75 Codul penal, Colegiul Penal verificând lucrările dosarului atestă că, prima instanță a motivat cu suficientă amplitudine soluția adoptată în prezenta speță.

Colegiul Penal menționează că și instanța de apel, investită cu o situație de fapt, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești, s-a expus suficient în partea individualizării pedepsei, astfel încât concluziile sale să conțină raționamente întemeiate prin menținerea soluției primei instanțe.

Instanța de recurs remarcă, din textul deciziei atacate, faptul

motivării de către instanța de apel a hotărârii adoptate, în conformitate cu prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală. Decizia atacată cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au determinat la menținerea sentinței, instanța de apel expunându-se argumentat asupra tuturor argumentelor invocate în apel de către acuzatorul de stat.

În asemenea împrejurări, Colegiul Penal consideră că, de fapt invocările recurentului sub aspectul temeiului pentru recurs prevăzute la pct. 6) și 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, poartă un caracter declarativ, ne fiind expuse argumente veridice în susținerea erorii pretins a fi comise de către instanța de apel, or, hotărârea atacată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, atât în fapt, cât și în drept.

La acest capitol, Colegiul Penal apreciază ca fiind nefondate alegațiile procurorului în această parte și reiterează că, invocarea unor pretinse erori admise la etapa judecării cauzei de instanța de apel, urmează a fi precedate de o motivare corespunzătoare privind esența acestora și indicarea expresă a circumstanțelor cauzei cărora sunt subsecvente.

Verificând hotărârea atacată, Colegiul Penal apreciază că aceasta cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, în sensul că argumentele pe care instanța de apel le-a expus în hotărârea adoptată, echivalează cu o motivare conformă rigorilor și exigențelor impuse de art. 6 CEDO.

La examinarea recursului, Colegiul Penal atestă că nu și-a găsit confirmarea temeiurilor pentru recurs invocate prin prisma pct. 6) și 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, în prezenta speță, deoarece instanța de apel și-a motivat întemeiat soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal, la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei inculpatului și nu au admis careva erori, stabilind justificat în privința acestuia pedeapsa.

Cu referire la criticele invocate de recurent, precum că a fost efectuată o individualizare injustă a pedepsei în privința inculpatului Ungureanu Tudor prin aplicarea art. 79 Cod penal în partea neaplicării pedepsei complementare - *anularea dreptului de a conduce mijloace de transport*, instanța de recurs relevă că, în cazul săvârșirii unei infracțiuni, instanța de judecată este singura în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru inculpatul care a comis infracțiunea, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei. Pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie echitabilă, legală și

individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, potrivit art. 61 Cod penal, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială. În același rând, instanța de recurs menționează că, conform art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului Cod.

Așadar, persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată. Reieșind din prevederile art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor, având drept scop restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și din partea altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

Conform art.79 alin.(1) Cod penal, ținând cont de circumstanțele excepționale ale cauzei, legate de scopul și motivele faptei, de rolul vinovatului în săvârșirea infracțiunii, de comportarea lui în timpul și după consumarea infracțiunii, de alte circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, precum și de contribuirea activă a participantului unei infracțiuni săvârșite în grup la descoperirea acesteia, instanța de judecată poate aplica o pedeapsă sub limita minimă, prevăzută de legea penală pentru infracțiunea respectivă, sau una mai blândă, de altă categorie, ori poate să nu aplice pedeapsa complementară obligatorie.

Prin urmare, instanța de judecată trebuie să aleagă și să aplice acel tip, și acea mărime a pedepsei care vor fi cele mai eficiente pentru atingerea scopului legii penale. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei. Caracterul excepțional la aplicarea pedepsei cu închisoare urmează a fi argumentat de către instanța de judecată.

Așadar, instanța de recurs constată că, pedeapsa individualizată de către prima instanță și menținută de instanța de apel, corespunde principiului proporționalității și scopului prevăzut în art. 61, 79, 90 Cod

penal, este în limitele dispoziției pedepsei prevăzute în norma art. 264 alin.(3) lit. a) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, și va fi pe măsură să ducă la restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane predispuse de a comite infracțiuni din această categorie.

Totodată, instanța de recurs menționează că, această chestiune a fost obiect de discuție în instanța de apel, asupra căreia instanța de apel s-au expus întemeiat, deoarece aceasta ținând cont de toate circumstanțele atenuante și caracteristica inculpatului, a ajuns la concluzia de că doar prin aplicarea pedepsei sub formă de închisoare se va ajunge la realizarea scopul pedepsei penale, îl va determina pe inculpat, de a se corecta și de a evita pe viitor comiterea altor infracțiuni mai severe, precum și va avea rol de prevenire în săvârșirea a noi infracțiuni similare din partea altor persoane.

Prin urmare, motivele recurentului nu și-au găsit confirmarea, recursul conține invocări identice cu apelul declarat, asupra cărora instanța de apel s-a expuse în mod argumentat asupra acestora (*vezi în acest sens pct. 4.1 a prezentei hotărâri*), soluție pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin și a cărei reluare nu se mai impune (*hotărârea CtEDO García Ruiz versus Spania*), și noțiunea de proces echitabil cere ca instanța care și-a motivat succint decizia, fie prin preluarea motivelor instanței inferioare, fie altfel, să examineze în mod real întrebările esențiale care i-au fost adresate (*hotărârea CtEDO Boldea versus România*).

Astfel, Colegiul Penal conchide că temeuri de a pune la îndoială veridicitatea argumentelor instanței de apel în motivarea soluției sale nu se identifică, pe care în virtutea corectitudinii lor și pentru a evita repetări inutile, le acceptă fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza *Albert vs. România* din 16.02.2010, statuează că art.6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de 9 Hurk vs Olanda*, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

În contextul celor expuse mai sus, Colegiul Penal reține, că la stabilirea pedepsei inculpatului Ungureanu Tudor, pentru infracțiunea săvârșită, nu au fost comise careva erori de drept, fiind respectate exigențele legii, iar argumentele recursului în acest sens sunt

neîntemeiate.

Or, argumentele invocate în recursul ordinar declarat sunt nefondate, deoarece nu sunt incidente în speță cauzele de casare la care a făcut referire autorul, ce ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs ordinar, în sensul casării deciziei contestate și astfel se impune concluzia privind inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscriptie Bălți, Gavdiuc Valentina, ca fiind vădit neîntemeiat.

În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscriptie Bălți, Gavdiuc Valentina, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 06 octombrie 2020, în cauza penală în privința lui *Ungureanu Tudor xxxxxx*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **29 iulie 2021**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Boico Victor

Toma Nadejda